

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

PROTOKOL O HODNOCENÍ RIGORÓZNÍ PRÁCE (posudek oponenta práce)

Práci předložil: Mgr. Václav Buřič

Název práce: Péče o jmění dítěte a vyživovací povinnost k dítěti

Oponoval: JUDr. Miroslav Kalný, Ph.D.

1. STRUKTURA PRÁCE

Předložený autorský text má bez úvodních stran (titulu, patitulu, prohlášení), obsahu, seznamu literatury, seznamu zkratk, příloh a cizojazyčného resumé rozsah 112 normostran odborného textu. Autor tedy splnil jednu ze základních podmínek stanovenou Vyhláškou děkana FPR č. 8D/2019 (dále též jen „*Vyhláška*“), když minimální rozsah práce je stanoven na 100 normostran (1 strana má minimálně 1.800 znaků). Originalita práce byla v souladu s Pokynem děkana FPR č. 23 D/2011, kterým se stanoví postup při ověřování originality vysokoškolské kvalifikační práce, ověřena antiplagiátorským programem THESES, přičemž shoda s jinými pracemi byla zjištěna v rozsahu 16 %. Tím byla splněna i podmínka ve smyslu Čl. V. odst. 5 Vyhlášky, že práce nevykazuje obsahovou shodu s prací jiného autora v rozsahu vyšším, než 30 %. U posuzované práce je třeba upozornit, že její autor obhájil při magisterském studiu diplomovou práci na téma *Vyživovací povinnost předků a potomků*. S ohledem na zjištěnou shodu je proto třeba rovněž podotknout, že práce nevykazuje nepřijatelnou shodu (ve smyslu Čl. V. odst. 4 Vyhlášky) s dřívější prací autora a nejedná se tedy o pouhé rozpracování citované diplomové práce.

Rigorózní práce nese název *Péče o jmění dítěte a vyživovací povinnost k dítěti* a fakticky je strukturována do dvou částí, přičemž ta první obsahuje tři dílčí kapitoly a druhá pět dílčích kapitol (dále text obsahuje Úvod, Závěr, Cizojazyčné resumé a Seznam použitých pramenů). První část práce obsahuje statě zaměřené na rodičovskou odpovědnost a jmění dítěte, včetně jeho správy. Ve druhé části následují témata vyživovací povinnosti, výživného, subjektu vyživovací povinnosti, principů určování výživného a jsou zde uvedeny i trestněprávní konsekvence. Autor zpracoval rigorózní práci s přispěním rad konzultanta JUDr. Zdeňka Vlčka, což uvádí na počátku práce.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Obsah předložené práce zcela spadá do oblasti soukromého práva. Práce je převážně zaměřena na odvětví rodinného práva, avšak autor se ve značné míře věnuje i procesualistickým tématům a nabízí exkurz do insolvenční, exekuční a trestní úpravy. Tyto odbočky však dávají smysl a svým rozsahem text práce nezatěžují. Otázkou pro autora k obhajobě práce však zůstává, aby přesvědčil členy komise proč při zvolení dvou hlavních témat, a tím rozdělení své pozornosti, věnuje i nemalý prostor dalšímu samostatnému tématu,

a sice rodičovské odpovědnosti. Autor se zabývá např. otázkou problematiky názoru dítěte. Chybí mi zde však poukaz na zahraniční úpravu severských zemích, která je koncepčně značným protipólem oproti té české a bylo by zajímavé se daným tématem zabývat.

Problém shledávám v citacích (např. pozn. 16, 17), kdy autor sice uvádí zdroj svého poznání, avšak pouze v obecné rovině. Titulnímu tématu se autor věnuje od strany 25 textu práce, když vychází z dostupné literatury, přičemž by mohl rozsáhleji analyzovat současné problémy úpravy. Na str. 27 autor uvádí svůj názor, že správa majetku by měla být spíše konzervativní a navazuje tím, že lze určité riziko tolerovat. Nezodpovězenou otázkou však zůstává, zda rodiče nemohou způsobit nějakou škodu tím, že „pouze“ udržují pokojný stav? Na str. 28 je pojednáno o objektivní a subjektivní odpovědnosti řádného hospodáře. Autor argumentuje tím, že by mělo jít o subjektivní odpovědnost, ale už se nezamýšlí nad důsledky, kdy by přicházela do úvahy i objektivní.

U úvah *de lege ferenda*, např. s odkazem na poznámku č. 76 a 78, se nabízí, aby se autor inspiroval zahraniční úpravou a poukázal na ní. Konstatování, že „*Není možné dohledat současnou judikaturu, která by dané řešila.*“, působí až kapitulačně. Na str. 55 autor uvádí: „*Právní úprava péče řádného hospodáře ve vztahu k opatrovníkovi pro správu jmění je prakticky totožná s úpravou platnou pro rodiče. Konkrétně zákon stanoví: „Opatrovník pro správu jmění postupuje při výkonu své funkce s péčí řádného hospodáře a nesmí podstupovat nepřiměřená rizika.*“ Je však třeba konstatovat, že se nejedná o zcela totožnou úpravu a zde by se autor mohl věnovat významností rozdílů a požadavkům na péči řádného hospodáře.

V kapitole o vyživovací povinnosti autor vychází převážně ze závěrů své diplomové práce. Autor vychází z poměrně omezeného okruhu pramenů, kdy je ve značné míře citován převážně o.z., komentář a důvodová zpráva. Zde mohl autor více užít citací ze značného množství odborných článků (Rodinných listů, Rodině a právu atd.). Za velmi zajímavou kapitolu považuji tu o „výživném v trestním právu“, kde je smysluplně ukázán přesah soukromoprávní úpravy, respektive jejího porušování v kontextu trestního práva.

Ze závěru: „*Lze pozorovat snahu tvůrců zákona o ucelenost a reflexi soudní praxe, což se v mnoha případech pozitivně na právní úpravě projevilo. Rovněž je vycházeno ze zahraničních právních úprav při respektování jednotného základního ideového směru Evropské unie, jež se snaží o určitou unifikaci jednotlivých právních úprav.*“ Uvedenému autor bezezbytku nedostál a měl více na zahraniční úpravu odkazovat formou poznámkového aparátu.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Výtisk rigorózní práce, který byl oponentovi předložen k posouzení, je v kroužkové vazbě a neobsahuje technický nosič dat s celým obsahem práce. Splňuje požadavky stanovené v Čl. V. odst. 9 Vyhlášky kladené na obsah a vyhotovení práce (pouze podmínky pod písm. k) a l) nehodnoceny s ohledem na předložený výtisk). Strany textu jsou průběžně číslovány, a to až od kapitoly Úvod. Práce neobsahuje obrázky, tabulky ani grafy. Mezi prameny jsou zařazeny rovněž právní normy, přičemž tyto nejsou považovány při tvorbě vědecké práce za zdroj, který je třeba uvádět, a proto jejich souhrn považuji za nadbytečný. Netypicky rovněž autor pracuje s poznámkovým aparátem v tom směru, že jej vyšší měrou užívá jako odkaz na zákonná ustanovení, popřípadě tyto cituje.

4. ZÁVĚR A DOPORUČENÍ

Autorovi jsem byl ve smyslu Čl. VII. odst. 3 Vyhlášky jmenován oponentem, neboť jsem byl i konzultantem v kursu CŽV při zpracovávání předložené rigorózní práce. Rigorózní práce pojednává o „péči o jmění dítěte“ a „vyživovací povinnosti k dítěti“, když setrvávám na názoru, že každé z témat samo o sobě má potenciál i pro práci rozsahu monografie. Autor mě však přesvědčil svojí argumentací, že má smysl, aby pojednal souborně o tématu vztahu dítěte a jeho majetku.

Poněkud promarněnou příležitostí je to, že autor při zpracování titulních témat nepoužívá více zahraniční prameny. Témata práce jsou historickými instituty, které mají v evropském měřítku silné kořeny. Úprava se v okolních státech vyvíjela obdobně na základě totožných pramenů a dokonce byla zahraniční úpravou i inspirována. Nabízelo se tak srovnání se zahraničním systémem, případně hlubší historická komparace s poukazem na schopnost, či neschopnost, zákonodárce dané instituty správně promítnout do úpravy občanského zákoníku. Autor nicméně v rámci kapitoly o rodičovské odpovědnosti uvádí odkaz na anglický Children Act 199 a francouzský Civil Code, kde se zamýšlí nad možnou zahraniční inspirací. Rigorózní práci na téma *Péče o jmění dítěte a vyživovací povinnost k dítěti* prokázal autor hlubší znalostí specifické oblasti rodinného práva. Autor práce novým způsobem pojednal o vztahu majetku práv dítěte v čemž spatřuji hlavní její přínos.

Datum: 23. září 2019

JUDr. Miroslav Kalný, Ph.D.
oponent